

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΗΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΤΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Αγαπημένοι φίλοι,

Ευχαριστούμε για την υποστήριξη που λάβαμε από χιλιάδες άτομα στη Νότια Αμερική. Τα ονόματά τους εμφανίζονται χαραγμένα στις ασάλινες πλάκες εκείνης της μεγάλης στήλης.

Ευχαριστούμε για την εργασία τους εργάτες, σχεδιαστές, αρχιτέκτονες και κατασκευαστές.

Ευχαριστούμε όσους μας συντροφεύουν σ' αυτό τον εορτασμό.

... Και ευχαριστούμε επειδή μπορούμε να εγκαινιάσουμε αυτό το μέρος το ανοιχτό στην προσωπική περισυλλογή, τη μελέτη και την ανταλλαγή.

Τις στιγμές αυτές δεν πρέπει να ξεχνάμε άλλα σημεία συνάντησης που οριοθετούνται και πολλαπλασιάζονται στις πέντε ηπείρους. Σε πολλά απ' αυτά, σε πολυάριθμες αίθουσες και αιθουσούλες σε διάφορα μέρη του κόσμου, ακούγονται και βλέπονται όσα λέμε σήμερα εδώ επειδή, όπως καλά ξέρουμε, οι λέξεις και οι εικόνες κυλούν από αυτούς τους εμπνευστικούς χώρους στους εικονικούς χώρους και από εκεί αντηχούν στους χώρους της αναμονής.

Πολλοί από μας που βρισκόμαστε σε διαφορετικά μέρη είμαστε χαρούμενοι μ' αυτόν τον εορτασμό. Είμαστε χαρούμενοι επειδή δε χρειάζεται να ευχαριστήσουμε ούτε τις κυβερνήσεις, ούτε τις επιχειρήσεις, ούτε τους ισχυρούς, ούτε τα μέσα διάδοσης. Όλα εδώ και σε διάφορα μέρη του κόσμου έχουν κατασκευαστεί χάρη στις προσπάθειες του Ανθρωπιστικού Κινήματος και ενός συνόλου ατόμων που, χωρίς κερδοσκοπίες ούτε υπολογισμούς, υποστήριξαν την ανάπτυξη του Μηνύματός μας.

Γι' αυτό, είναι καίριο να ευχαριστήσουμε τώρα αυτό το μεγάλο Κίνημα παραθέτοντας τα ιδεώδη του και τις θεμελιώδεις προτάσεις του που εκφράζονται επίσημα στα ακόλουθα έξι σημεία:

«Κατά πρώτον, προάγει την τοποθέτηση του ανθρώπινου όντος ως κεντρική αξία και μέλημα, έτσι ώστε τίποτα να μην είναι πάνω από το ανθρώπινο ον και κανένα ανθρώπινο ον πάνω από άλλο. Κατά δεύτερον, βεβαιώνει την ισότητα όλων των ατόμων και εργάζεται για το ξεπέραςμα των απλά στους τύπους ίσων δικαιωμάτων ενώπιον του νόμου προχωρώντας προς έναν κόσμο ίσων ευκαιριών για όλους. Τρίτον, αναγνωρίζει την ατομική και πολιτισμική διαφορετικότητα στηρίζοντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε λαού και καταδικάζοντας κάθε διάκριση που πραγματοποιείται εξαιτίας οικονομικών, φυλετικών, εθνικών και πολιτισμικών διαφορών. Τέταρτον, ενθαρρύνει κάθε

τάση για την εξέλιξη της γνώσης πέρα από τους περιορισμούς που επιβάλλονται στη σκέψη από προκαταλήψεις που έχουν γίνει αποδεκτές ως απόλυτες και αμετάβλητες αλήθειες. Πέμπτον, βεβαιώνει την ελευθερία ιδεών και πεπιοθήσεων και, έκτον, αποκηρύσσει όχι μόνο τις μορφές της φυσικής βίας αλλά και όλες τις άλλες μορφές οικονομικής, φυλετικής, σεξουαλικής, θρησκευτικής, ηθικής και ψυχολογικής βίας, ως καθημερινές περιπτώσεις ριζωμένες σε όλες τις περιοχές του κόσμου».

Αυτά τα έξι σημεία του Ανθρωπισμού αποτελούν για εμάς, ως αγγελιοφόρους ενός καινούριου πνεύματος, τη βάση της κοινωνικής μας διδασκαλίας και της δέσμευσής μας για δράση στον κόσμο.

Ωστόσο, είναι στο καθημερινό φέρσιμο με άτομα συγκεκριμένα και ενώπιον των αγωνιών της ίδιας του της συνείδησης που κάποιος αναρωτιέται για την κατεύθυνση που πρέπει να δώσει στη συμπεριφορά του και στη ζωή του.

Πώς μπορεί ένα άτομο να αποφασίσει την κατεύθυνση της ζωής του αν απέχει παρασάγγας από το να έχει τον έλεγχο της καθημερινής του κατάστασης; Πώς μπορεί ένα άτομο να αποφασίσει ελεύθερα για το νόημα της ζωής του όταν βρίσκεται υποταγμένο στις ανάγκες που επιβάλλει το ίδιο του το σώμα; Πώς μπορεί ν' αποφασίσει ελεύθερα αλυσοδεμένο όπως είναι σε ένα σύστημα οικονομικών επιτακτικών αναγκών, σε ένα σύστημα οικογενειακών, εργασιακών και φιλικών σχέσεων που κάποιες φορές μετατρέπεται σε ένα σύστημα ανεργίας και απόγνωσης, μοναξιάς, εγκατάλειψης, αποτυχίας των ελπίδων; Πώς μπορεί ν' αποφασίσει ελεύθερα βασιζόμενο σε μια χειραγωγημένη πληροφόρηση και σε εξύψωση των αντιαξιών από τα μέσα ενημέρωσης, ικανή να παρουσιάζει ως ύψιστο μοντέλο συμπεριφοράς τον ισχυρό που, χωρίς αιδώ, επιδεικνύει τη βία, την απειλή, την καταπάτηση, την αυθαιρεσία και τον παραλογισμό; Πώς μπορεί ν' αποφασίσει ελεύθερα αν οι ηθικοί άρχοντες των μεγάλων θρησκειών δικαιολογούν ή σιωπούν μπροστά στις γενοκτονίες, τους ιερούς πολέμους, τους αμυντικούς πολέμους ή τους προληπτικούς πολέμους;

Επειδή η κοινωνική ατμόσφαιρα είναι δηλητηριασμένη από τη σκληρότητα, οι προσωπικές μας σχέσεις γίνονται κάθε μέρα πιο σκληρές και ο τρόπος που φέρεται κάποιος στον εαυτό του είναι κι αυτός όλο και πιο σκληρός.

Οι μεγάλοι φόβοι του ανθρώπου εμποδίζουν να δοθεί στη ζωή μια κατεύθυνση επιθυμητή και με σημασία. Οι φόβοι της φτώχειας, της μοναξιάς, της αρρώστιας και του θανάτου συνδυάζονται και ενδυναμώνονται στην κοινωνία, στις ανθρώπινες ομάδες και στα άτομα...

Όμως παρ' όλα αυτά... παρ' όλα αυτά... παρόλο αυτό το δύσμοιρο κλείσιμο, κάτι ελαφρύ σα μακρινός ήχος, κάτι ελαφρύ σαν πρωινή αύρα, κάτι που ξεκινά απαλά ανοίγει δρόμο στο εσωτερικό του ανθρώπινου όντος...

Γιατί, ψυχή μου, αυτή η ελπίδα; Γιατί αυτή η ελπίδα που, από τις πιο σκοτεινές ώρες της δυστυχίας μου, ανοίγει δρόμο με λαμπρότητα;

Καθώς σήμερα βρισκόμαστε σ' έναν εορτασμό (και σε κάποιους εορτασμούς οι άνθρωποι ανταλλάσσουν δώρα), θα ήθελα να σου κάνω ένα δώρο που, στα σίγουρα, θα δεις εσύ αν αξίζει να το δεχτείς. Πρόκειται, στην πραγματικότητα, για την πιο εύκολη και πρακτική σύσταση που είμαι ικανός να προσφέρω. Είναι σχεδόν σα συνταγή μαγειρικής, αλλά έχω εμπιστοσύνη πως θα πας πέρα απ' αυτό που επισημαίνουν οι λέξεις...

Κάποια στιγμή της μέρας ή της νύχτας, εισέπνευσε από το στόμα μίαν ανάσα αέρα και φαντάσου πως φέρνεις αυτόν τον αέρα στην καρδιά σου. Τότε, ζήτησε με δύναμη για σένα και για τα πιο αγαπημένα σου άτομα. Ζήτησε με δύναμη να απομακρυνθείς απ' όλα όσα σου φέρνουν αντίφαση· ζήτησε να έχει η ζωή σου ενότητα. Μην αφιερώσεις πολύ χρόνο σ' αυτήν τη σύντομη προσευχή, σ' αυτό το σύντομο αίτημα, επειδή θα αρκεί να διακόψεις μια στιγμή αυτό που συμβαίνει στη ζωή σου ώστε, στην επαφή με το εσωτερό σου, να ξεκαθαρίσουν τα συναισθήματα σου και οι ιδέες σου.

Το να απομακρύνει κανείς την αντίφαση είναι το ίδιο με το να ξεπερνά το μίσος, τη μνησικακία, την επιθυμία της εκδίκησης. Το να απομακρύνει κανείς την αντίφαση είναι το να καλλιεργεί την επιθυμία της συμφιλίωσης με άλλους και με τον ίδιο του τον εαυτό. Το να απομακρύνει κανείς την αντίφαση είναι το να συγχωρεί και να επανορθώνει δυο φορές κάθε κακό που έχει προξενήσει σε άλλους.

Αυτή είναι η στάση που ταιριάζει να καλλιεργήσεις. Κι έτσι, καθώς ο καιρός περνά θα καταλάβεις πως το πιο σημαντικό είναι να καταφέρεις μια ζωή εσωτερικής ενότητας που θα καρποφορήσει όταν αυτό που σκέφτεσαι, αισθάνεσαι και πράττεις πηγαίνει προς την ίδια κατεύθυνση. Η ζωή αναπτύσσεται λόγω της εσωτερικής της ενότητας και αποδομείται εξαιτίας της αντίφασης. Κι αυτό που συμβαίνει είναι πως ό,τι κάνεις δε μένει μόνο σε σένα παρά φτάνει στους άλλους. Γι' αυτό, όταν βοηθάς άλλους να ξεπεράσουν τον πόνο και την οδύνη κάνεις τη ζωή σου να αναπτυχθεί και προσφέρεις στον κόσμο. Αντίθετα, όταν αυξάνεις την οδύνη των άλλων, αποδομείς τη ζωή σου και δηλητηριάζεις τον κόσμο. Και ποιον πρέπει να βοηθήσεις; Καταρχάς, εκείνους που βρίσκονται πιο κοντά σου, αλλά η δράση σου δε θα σταματήσει σ' αυτούς.

Μ' αυτήν τη «συνταγή» δεν τελειώνει η μάθηση αλλά ξεκινά. Σ' αυτήν τη «συνταγή» αναφέρεται πως πρέπει να ζητήσεις. Όμως σε ποιον ζητάς; Ανάλογα με αυτό που πιστεύεις, θα είναι στον εσωτερικό σου θεό, ή στον οδηγό σου ή σε μια εμπνευστική και παρηγορητική εικόνα. Τελικά, αν δεν

έχεις σε ποιον να ζητήσεις δε θα έχεις ούτε και σε ποιον να δώσεις και κατά συνέπεια το δώρο μου δε θα αξίζει να γίνει αποδεκτό.

Ακολουθώντας, μπορείς να λάβεις υπ' όψη σου όσα εξηγεί το Μήνυμα στο Βιβλίο του, το Μονοπάτι του και την Εμπειρία του. Και ακόμη, θα υπολογίζεις σε αληθινούς συντρόφους που μπορούν να αρχίσουν μαζί σου μια καινούρια ζωή.

Μέσα σ' αυτό το απλό αίτημα υπάρχει επίσης ένας διαλογισμός που προσανατολίζεται στην ίδια τη ζωή σου. Και αυτό το αίτημα κι αυτός ο διαλογισμός θα αποκτούν όλο και περισσότερη δύναμη έτσι ώστε να μεταμορφώνουν τις καθημερινές καταστάσεις.

Προχωρώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, ίσως μια μέρα συλλάβεις ένα σήμα. Ένα σήμα που παρουσιάζεται άλλοτε με λάθη και άλλοτε με βεβαιότητα. Ένα σήμα που αφήνει νύξη με μεγάλη απαλότητα, όμως που σε σπάνιες στιγμές της ζωής μας εφορμά σαν μια ιερή φωτιά γεννώντας το σαγήνευμα των ερωτευμένων, την έμπνευση των καλλιτεχνών και την έκσταση των μυστών. Επειδή, είναι σκόπιμο να το πούμε, τόσο οι θρησκείες όσο και τα έργα τέχνης κι οι μεγάλες εμπνεύσεις της ζωής προέρχονται από εκεί, από τις διάφορες μεταφράσεις εκείνου του σήματος και δεν έχουμε λόγο να πιστεύουμε πως αυτές οι μεταφράσεις αναπαριστούν πιστά τον κόσμο που μεταφράζουν. Εκείνο το σήμα μέσα στη συνειδησή σου είναι η μετάφραση σε εικόνες αυτού που δεν έχει εικόνες, είναι η επαφή με το Βάθος του ανθρώπινου νου, μια απροσμέτρητη βαθύτητα όπου ο χώρος είναι άπειρος και ο χρόνος αιώνιος.

Σε κάποιες στιγμές της ιστορίας υψώνεται μια κραυγή, ένα σπαρακτικό αίτημα των ατόμων και των λαών. Τότε, από το Βάθος φτάνει ένα σήμα. Μακάρι το σήμα εκείνο να μεταφραστεί με καλοσύνη στους καιρούς που διανύουμε, να μεταφραστεί με σκοπό το ξεπέρασμα του πόνου και της οδύνης. Επειδή πίσω από εκείνο το σήμα φυσούν οι άνεμοι της μεγάλης αλλαγής.

Όταν πριν χρόνια προαναγγέλλαμε την πτώση ενός συστήματος, πολλοί χλεύαζαν γι' αυτό που ήταν κατά αυτούς αδύνατο. Ο μισός κόσμος, το μισό ενός υποτιθέμενου μονολιθικού συστήματος, κατέρρευσε.

Όμως εκείνος ο κόσμος που έπεσε, το έκανε χωρίς βία και ανέδειξε τα καλά πράγματα που υπήρχαν στους ανθρώπους. Επιπλέον, πριν εξαφανιστεί, είναι από εκείνον τον κόσμο που υποστηρίχθηκε ο αφοπλισμός και ξεκίνησε μια σοβαρή εργασία για την ειρήνη. Και δε συνέβη καμμία Αποκάλυψη. Στο μισό πλανήτη κατέρρευσε το σύστημα και, πέραν των οικονομικών στερήσεων και της αναδιοργάνωσης των δομών που υπέμειναν οι πληθυσμοί, δεν υπήρξαν τραγωδίες, ούτε διωγμοί, ούτε γενοκτονίες. Πώς θα συμβεί η κατάρρευση στο άλλο μισό του κόσμου; Μακάρι η απάντηση στην κραυγή των λαών να μεταφραστεί με καλοσύνη, να μεταφραστεί με κατεύθυνση το ξεπέρασμα του πόνου και της οδύνης.

Ως ανθρώπινα όντα δεν είμαστε ξέχωρα από το πεπρωμένο του κόσμου. Ας προσανατολίσουμε τη ζωή μας με κατεύθυνση την εσωτερική ενότητα, ας προσανατολίσουμε τη ζωή μας με κατεύθυνση το ξεπέρασμα των αντιφάσεων, ας προσανατολίσουμε τη ζωή μας προς το ξεπέρασμα του πόνου και της οδύνης σε μας, στο διπλανό μας και εκεί όπου μπορούμε να δράσουμε.

Ας αναπτυχθεί η ζωή μας ξεπερνώντας την αντίφαση και την οδύνη. Ας προχωρήσει η ζωή μας κάνοντας τους άλλους να προχωρήσουν.

Αυτήν τη μέρα του εορτασμού θα ήθελα να απευθύνω ένα στοργικό χαιρετισμό σε όλους όσους είναι εδώ παρόντες αλλά και σ' εκείνους που, όντας πολύ μακριά στο χώρο, βρίσκονται σε επικοινωνία μαζί μας.

Λα Ρέχα, 7 Μαΐου 2005